

παρασημειώσεις

Μικρόκοσμος ΙΙΙ

«Homo hominis lupus est» - «ο άνθρωπος είναι για τον συνάνθρωπό του σαν τον λύκο». Ρήση, η πατρότητα της οποίας ανήκει στον Λατίνο ποιητή Πλαύτο και την οποία θα δανειστεί, τον 17ο αιώνα, ο πολιτικός στοχαστής Τ. Χομπς (Thomas Hobbes), για να καταγράψει στο έργο του («Λεβιάθαν») τη σύμφυτη με την ανθρώπινη φύση τάση να κατακτήσει την απόλυτη εξουσία πάνω στους συνανθρώπους του, μη διστάζοντας ακόμα και να τους κατακρεουργήσει ψυχικά και ηθικά. Ο άνθρωπος είναι, κατά τον Χομπς, ο πιο θανάσιμος εχθρός για τον συνάνθρωπό του.

Μια αλήθεια ιδιαίτερα οδυνηρή για κείνους που πασχίζουν να δημιουργήσουν μέσα στα ερμητικά κλειστά πλαίσια μιας συντεχνίας, η οποία εξ ορισμού αυτοπροσδιορίζεται ως ιδιαίτερη και δεν επιτρέπει την έξωθεν παρέμβαση του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Ο λόγος λοιπόν και πάλι για τον ακαδημαϊκό μικρόκοσμο και την κλειστή κάστα, τη «φυλή» των ακαδημαϊκών διδασκάλων, όπου ο «κανιβαλισμός» και οι «ανθρωποθυσίες» με τη μεταφορική έννοια δεν αποτελούν διόλου φαινόμενο ασυνήθιστο.

Ο ακαδημαϊκός μικρόκοσμος, ο επαγγελματικός χώρος των πανεπιστημιακών διδασκάλων, αποτελεί ακόμη ένα έδαφος παρθένο, το οποίο έχει μείνει «αλώβητο» από τα όποια θεσμικά επιτεύγματα προστατεύουν την αξιοπρέπεια και την επαγγελματική ανέλιξη του κάθε εργαζομένου. Είναι ο περικλειστος χώρος όπου, στην απροσπέλαστη από τρίτους συνέλευση ενός πανεπιστημιακού τμήματος, μπορεί ο κάθε «σαμάνος» ή πρωθιερέας να κατακρεουργήσει με μια εισήγηση το θύμα του, τον υποψήφιο για προαγωγή συνάδελφό του, χωρίς εκείνο να έχει τη δυνατότητα να αμυνθεί ουσιαστικά, και να το παραδώσει, καθημαγμένο, ως βορά στην ομήγυρη της αποτρόπαιας τελετουργίας που επιγράφεται ως «εκλογή σε βαθμίδα ΔΕΠ».

Φαινόμενο, το οποίο, για να θυμηθούμε τους Σκύθες Ανδροφάγους του Ηροδότου, επαναλαμβάνεται «άπαξ του έτους» κάθε άνοιξη, λίγο πριν κλείσουν για τις διακοπές τους τα ανώτατα πνευματικά μας ιδρύματα...

Φ. ΜΑΛΙΓΚΟΥΔΗΣ victor@the.forthnet.gr